

Sesizări din oficiu 2015

Martie

D305/2015 – dreptul la un nivel decent de trai și protecția persoanelor cu handicap – cuantum indemnizații persoane cu handicap actualizate

Articolul/stirea/sursa: În data de 3 martie 2015 un reprezentant al DGASPC Iași – Serviciul Evaluare Complexă a Persoanelor cu Handicap, care a dorit să i se asigure confidențialitatea identității, ne-a comunicat că, indemnizația de însoțitor, în unele comune de pe raza județului Iași autotitățile administrației publice locale nu respectă prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată și ale H.G. nr. 1091/2014 privind salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, respectiv **neplata indemnizațiilor de însoțitor pentru persoanele cu handicap grav la valoarea actualizată de la 1 ianuarie 2015 de 724 lei.**

Drepturi încălcate: art. 47 și art. 50 din Constituția României

Demersuri: Prin Nota nr. 305/5.03.2015 Avocatul Poporului a dispus efectuarea de demersuri pe lângă toate primăriile de comună de pe raza județului Iași și a județului Vaslui în vederea verificării actualizării sumelor de bani cu titlu de indemnizație plătite persoanelor cu handicap grav.

Rezultate: Urmare demersurilor efectuate am primit răspunsuri de la majoritatea primăriilor de comună din raza de competență a Biroului Teritorial Iași, adrese din care rezultă faptul că, deși cu întârziere actualizate, la data efectuării demersurilor de către instituția Avocatul Poporului toate primăriile își actualizaseră indicele de plată a indemnizației persoanelor cu handicap grav.

Iunie

D852/2015 – protecția drepturilor copilului instituționalizat

Sursă: fost beneficiar al Centrului de plasament "Sf. Spiridon" – Târgu Frumos, jud. Iași. În data de 9 iunie 2015 un fost beneficiar al **Centrului de plasament "Sf. Spiridon" – Târgu Frumos, jud. Iași din subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași**, care a dorit să i se asigure confidențialitatea identității, ne-a comunicat prin serviciul dispecerat că, în cadrul centrului cu beneficiari având vârste între 14 și 18 ani există un Modul de Reabilitare Comportamentală, modul în cadrul căruia minorii se droghează.

De asemenea, ni s-a comunicat că minorii își procură drogurile, pe care le fumează, din piața orașului Târgu Frumos, droguri cunoscute sub denumirea de "coadă de șobolan", "foc" și "ciocolată".

Beneficiarul ne-a mai relatat și faptul că:

- în incinta centrului există o locație cunoscută sub denumirea de "carceră", locație în care sunt închiși beneficiarii minori care nu se supun regimului centrului;
- educatorii lovesc la palme minorii;
- autoritățile nu intervin "datorită faptului că minorii sunt delincvenți".

Dreptul pretins încălcat: art. 49 din Constituția României

Anchetă: Urmare Notei privind sesizarea din oficiu nr. 852/9.06.2015, Avocatul Poporului a dispus prin împuternicirea nr. 8280/23.06.2015 efectuarea unei anchete la sediul Centrului de plasament "Sfântul Spiridon" Târgu Frumos, jud. Iași, în data de 25 iunie 2015, de reprezentanții Biroului Teritorial Iași, consilier coordonator Carla Cozma și expert Paula Iekel.

La sediul centrului au fost purtate discuții cu Șeful centrului, doamna Stela Baltag și personalul de specialitate (psihologi, educatori, supraveghetori), efectuându-se totodată și

vizitarea tuturor spațiilor care fac parte integrantă din centru în vederea verificării veridicității celor afirmate de fostul beneficiar care ne-a sesizat telefonic.

Rezultate: Urmare anchetei au rezultat următoarele:

- Centrul are un total de 238 de minori fiind structurat astfel: Componenta rezidențială, Centrul de zi, Serviciul rezidențial pentru copilul care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal și Modulul de reabilitare comportamentală;
- Componenta Modulul de reabilitare comportamentală este cea care a generat necesitatea prezentei anchete întrucât aici sunt gazduiți toți copiii din toate centrele din zonă cu tulburări comportamentale grave: copiii merg la școală și fug în oraș fără bilet de voie și se adăpostesc în canale; se ascund în diferite locații pentru a trece neobservați de profesori; se droghează sau vin deja sub efectul unor substanțelor psihotrope sau care provoacă efectul acestora etc;
- În anii anteriori au fost probleme legate atât de fuga unora dintre minori de la școală, deși sunt predați cadrelor didactice sub semnătură, individual pentru fiecare copil în parte, cât și de consumul de droguri, toate aceste situații fiind sesizate și Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, cât și organelor de poliție și compartimentului antidrog. De altfel, există o colaborare intensificată între poliția orașului Târgu Frumos, Inspectoratul județean de Poliție Iași și Centrul regional de prevenire, evaluare și consiliere antidrog Iași;
- Cu privire la sursa de proveniență a drogurilor cunoscute sub denumirea de ”coadă de șobolan”, ”foc” și ”ciocolată” pentru a nu periclita acțiunile organelor de cercetare penală, de infiltrare în rândul consumatorilor ni s-a solicitat să păstrăm discreție asupra acestui subiect;
- Cu privire la potențialele abuzuri săvârșite asupra copiilor, respectiv loviri, agresiuni verbale ori închiderea lor în camera denumită de fostul beneficiar ”carceră” ni s-a comunicat că, datorită apropierii foarte mari între psihologii centrului și beneficiari, toate cazurile de abuzuri au fost sancționate disciplinar mergând până la mutarea din centru. Camera denumită ”carceră” este în realitate o încăpere care are doar două mese și scaune și este destinată minorilor care ajung în centru fiind puternic afectați de substanțe psihotrope sau care provoacă efectul acestora în scopul de a nu își provoca singuri rău sau a provoca rău altor beneficiari ori personalului (precizăm că acești copii au și tulburări mintale). Închiderea temporară este necesară în cazuri extreme până la consultarea beneficiarului de medic și transportarea acestuia la spital (spre exemplu un beneficiar a reușit să smulgă un calorifer de fontă din perete fiind sub influența unor substanțe interzise, a doua zi neamintindu-și nimic din comportamentul său);
- În ceea ce privește modalitatea de supraveghere a beneficiarilor, din actele puse la dispoziție rezultă că atât educatorii, cât și supraveghetorii lăurează în ture după următorul program: 6.00 – 8.45/12.00-20.45 (educatorii); 20.45 – 6.00 (supraveghetorii);
- Din păcate și acest centru se confruntă cu lipsa de personal având 42 de posturi vacante, însă până în anul 2017 centrul se va desființa și se vor înființa locuințe protejate care să permită o mai eficientă integrare a copiilor atât în familiile lor, cât și în societate;
- Sub aspectul condițiilor de trai, al alimentației, resurselor financiare și medicale nu s-a constatat niciun fel de nereguli.

Septembrie

D1236/2015 – protecția copiilor – victimă viol

Sursa: Ziarul Adevărul și postul de televiziune Antena 3: Caz cutremurător în Vaslui: o fetiță de 13 ani a sunat la 112 și și-a reclamat tatăl care o viola de luni întregi. Totul se petrecea de față cu o altă fetiță, de 9 ani

În data de 30 august 2015, într-un material publicat de ziarul "Adevărul" și preluat de postul de televiziune "Antena 3" se relatează despre situația dramatică a unei minore de 13 ani care a fost violată de tatăl său.

Astfel, din materialul de presă rezultă că "un bărbat de 31 ani din comuna vasluiană Iana a fost reținut de polițiști, fiind acuzat că și-a violat propria fiică, în vârstă de 13 ani. Ororile se petreceau în casă de mai multe luni, sub privirile unui alt copil, în vârstă de 9 ani. Tatăl, Ciprian Constantin Nistor, a încercat să o batjocorească la scurt timp după plecarea soției în străinătate. Femeia i-a lăsat în grijă, pe lângă fiica, și sora în vârstă de 9 ani. Îngrozită de încercările tatălui de a întreține relații sexuale cu ea, copila de 13 ani și-a anunțat mama din Italia. Femeia a revenit în luna aprilie acasă, însă, bărbatul i-a spus că fetița fabulează. Soția l-a reclamat și la poliție, însă tentativa nu a putut fi demonstrată, la examinarea medico legală stabilindu-se că minora era virgină. De altfel, copila nici nu afirmase că ar fi întreținut relații sexuale cu tatăl, ci doar că acesta încerca să o batjocorească.

Semnal de alarmă ignorat de mama. Femeia a plecat înapoi în Italia, convinsă fiind că soțul ei are dreptate și fetița este cea care minte. După plecarea mamei, bărbatul s-a dezlănțuit asupra copilei, întreținând raporturi sexuale cu ea în mod repetat. Bărbatul o amenința că dacă va mai povesti cuiva ceva o va omori "pe ea și pe tot neamul". Ororile se petreceau în casă în prezența copilei de 9 ani, care privea îngrozită la scenă și speriată să nu fie și ea abuzată.

Pentru că nu a crezut-o prima dată, copila nu a mai avut curajul să îi povestească mamei ce i se întâmplă, însă a cerut ajutorul unei vecine, căreia i-a spus la ce chinuri o supune tatăl. Femeia i-a recomandat fetiței să meargă la poliție și să povestească totul, pentru că ei îi este teamă să sesizeze. Copilei i-a fost însă frică. Joi seara, a fost din nou batjocorită de tată.

Și-a plănuit o tentativă de sinucidere pentru a scăpa de viol.

Disperată că nu va reuși să mai scape din ghearele tatălui, sâmbătă dimineață, minora a sunat la 112. A povestit tot ce i s-a întâmplat și a cerut ajutorul, a cerut plângând autorităților să o ia din casa ororilor. A povestit anchetatorilor că a vrut să cumpere mai multe medicamente, crezând că în urma unei tentative de sinucidere va ajunge la spital, iar acolo ar putea scăpa de tată și va povesti tot ce i se întâmplă. Minoră fiind, nu a putut să cumpere pastile. Sâmbătă seara, Ciprian Constantin Nistor a fost ridicat de polițiști de la domiciliul său. "Bărbatul a fost reținut pentru 24 de ore, sub acuzația de viol, astăzi (duminică 30 august) fiind prezentat în fața instanței cu propunere de arestare preventivă pentru 30 de zile", a precizat Loredana David, responsabil mass media din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Vaslui.

Judecătorii au emis mandat de arestare preventivă pe numele bărbatului, acesta fiind introdus în arestul IPJ Vaslui. În fața anchetatorilor, individul a încercat să invoce din nou faptul că fetița fabulează. Concluziile medico legale au confirmat, însă, că minora prezintă urme mai vechi de deflorare. Atât fetița de 13 ani, cât și cea de 9 ani, au fost scoase din familie și preluate în regim de urgență de reprezentanții Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Vaslui. Copila de 9 ani a povestit anchetatorilor cum era batjocorită mătușa ei, cu patru ani mai mare, și se temea că va avea și ea aceeași soartă. Pe lângă ancheta poliției, reprezentanții DGASPC vor declanșa o anchetă în acest caz."

Dreptul încălcat: art. 49 din Constituția României

Anchetă: Urmare Notei privind propunerea de sesizare din oficiu nr. 1236/1.09.2015, Avocatul Poporului a dispus prin împuternicirea nr. 11488/1.09.2015 efectuarea unei anchete la sediul Primăriei comunei Iana, jud. Vaslui și la Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, în data de 3 septembrie 2015, de reprezentantul Biroului Teritorial Iași, consilier coordonator Carla Cozma.

La sediul primăriei s-au purtat discuții cu membrii Consiliului consultativ (primar, Totolici Ionuț, viceprimar, Turlea Aurel, comisar șef secția nr.8 Iana, Chiper Neculai, șef de post, Munteanu Sorin, preot, Mărcuță Marius, medic, Enache Roxana, secretar primărie, Capră Adina, asistent social, Caleap Cătălin), iar la sediul direcției au fost purtate discuții cu Directorul general al DGASPC, Ionel Armeanu și Director adjunct Roxana Hriscu.

Rezultate: Din discuțiile purtate, din referatul de anchetă socială și raportul de intervenție psiho-socială se desprind următoarele concluzii:

Familia Nistor Mariana și Ciprian este legal constituită din anul 2007 și este compusă la momentul prezent din: Nistor Ciprian, în calitate de tată biologic (declarativ), Nistor Mariana în calitate de mamă și Buganu Claudia Gabriela (recunoscută Buganu de fostul concubin al doamnei Nistor, concubin cu care mai are patru copii).

Familia Nistor locuiește în imobilul proprietate personală, format din 4 camere, în construcție, doar o cameră este locuibilă, mobilată cu două paturi, masă cu televizor, masă pentru prepararea și consumarea hranei, aragaz, frigider, igienizat corespunzător, este racordat la rețeaua de energie electrică și apă/canalizare.

Relațiile familiei Nistor cu familia lărgită pe linie paternă sunt ca și inexistente.

Toți membrii familiei beneficiază de servicii medicale în cadrul CMI – Dr. Roxana Enache, medic de familie pe raza comunei Iana. Veniturile familiei sunt provenite din alocația de stat a copiilor și banii trimiși de doamna Nistor din Italia.

Tatăl, Nistor Ciprian este cunoscut în comunitatea locală ca fiind o persoană agresivă verbal și prezintă o fire violentă.

Minora, Buganu Claudia, a sesizat prin apel telefonic la serviciul de Urgență 112, că a fost supusă abuzului sexual de către numitul Nistor Ciprian – actualul soț al mamei și tatăl său biologic. La această solicitare, reprezentanții Postului de poliție Iana s-au deplasat la domiciliul minorei unde era și nepoata maternă Buganu Georgiana, care era și aceasta crescută și îngrijită de Nistor Ciprian, întrucât Buganu Lăcrămioara, mama acesteia, împreună cu bunica maternă, Nistor Mariana, erau plecate în Italia.

În același timp la domiciliul minorei se deplasează și reprezentanții Centrului de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat Bârlad, centru aflat în subordinea DGASPC Vaslui.

Rezultatele bazate pe observație și interviu cu minora, susțin că Buganu Claudia, a fost supusă abuzului sexual de către numitul Nistor Ciprian, de la începutul lunii mai al anului în curs, prin acte sexuale repetate, la interval de două zile, până în momentul când minora a plecat împreună cu nepoata maternă în Italia, la mamă.

În data de 20.08.2015, minorele au revenit în țară, fiind însoțite de către Buganu Lăcrămioara – sora minorei Buganu Claudia. După reîntoarcerea acesteia din Italia, numitul Nistor Ciprian a abuzat din nou de minoră, ultima dată fiind în dimineața zilei de 29.08.2015, când minora și-a făcut curaj și a sunat la poliție.

Ulterior audierii minorei, s-a dispus plasarea și securizarea ambilor copii găsiți la domiciliul familiei Nistor în cadrul Centrului de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Bârlad, locație unde se afla și la data anchetei.

Până la momentul prezent, reprezentanții DGASPC Vaslui au contactat telefonic mamele ambelor minore, plecate la muncă în străinătate, iar acestea și-au manifestat disponibilitatea de a reveni în țară în cel mai scurt timp posibil pentru clarificarea situației acestora.

De asemeenea, ambele minore au fost evaluate psihologic în vederea stabilirii pașilor intervenționali, iar obiectivele programului de consiliere psihologică constau în securizarea/echilibrarea stării psiho-emoționale în vederea ierarhizării listei de probleme, respectiv remiterea cognițiilor disfuncționale raportate la agresiune și stimularea conduitelor dezirabile.

La nivelul comunei Iana, jud. Vaslui în ultimii șapte ani nu a fost săvârșită nicio infracțiune de viol, iar din declarațiile membrilor Consiliului consultativ ai primăriei este greu de identificat vreo familie aflată în situații de risc de natura celei care a făcut obiectul

anchetei, întrucât comunitatea refuză să se implice sau să anunțe autoritățile competente de orice formă de abuz, exploatare, neglijare etc.

De asemenea, ni s-a comunicat că, membrii consiliului consultativ efectuează frecvent activități preventive în școli.

Mamele celor două minore nu au anunțat niciodată autoritățile cu privire la faptul că pleacă la muncă în străinătate și nici în grija cărui adult sunt lăsați copii, așa cum rezultă din prevederile Legii nr. 272/2004, în vederea monitorizării acestora.

De asemenea, ni s-au ridicat următoarele probleme de către membrii consiliului:

- Necesitatea modificării prevederilor Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, în sensul în care abuzatorul să fie îndepărtat imediat de la domiciliu, iar nu familia abuzată, ceea ce ar determina scăderea semnificativă a costurilor cu cei abuzați;
- Necesitatea înființării unor centre pentru tații agresivi;
- Creșterea eficienței ordinului de protecție și sancționarea mult mai aspră a celor care încalcă ordinul de protecție;
- Necesitatea consultării serviciului de asistență socială locală de către DGASPC – uri în situația reintegrării copiilor în familii;
- Necesitatea completării schemelor organizatorice a posturilor de poliție în localitățile în care nivelul infracțional este mai ridicat.

D1277/2015 – exploatare minori

Sursa: *Postul de televiziune Pro Tv – emisiunea "La Măruță" - "Amintiri din copilarie, nu din sclavie". Povestea lui Marius, condamnat de parinti sa munceasca pana la epuizare, la 11 ani*: În data de 8 septembrie 2015, într-un material prezentat de postul de televiziune "Pro TV" se relatează despre situația dramatică a unor minori cu vârste cuprinse între 11 și 15 ani exploatați de proprii părinți prin muncă în scopul de a le aduce beneficii financiare.

Astfel, din materialul de presă rezultă că " Peste 140.000 de copii sunt puși la munca în loc să învețe, ca să-și poată face un viitor mai bun. Emisiunea "**La Maruța**" a prezentat povestea catorva dintre ei în cadrul campaniei "**Amintiri din copilarie, nu din sclavie**".

La numai 11 ani, Marius știe ce înseamnă să muncești până la epuizare, să nu ai ce mânca și să-ți dorești să te joci, dar să nu ai timp. Are mainile bătătorite ca un om mare, fata arsă de soare și privirea pierdută. E chinuit de raie pentru că toată vara a avut grija de animale la stana."

Dreptul pretins încălcat: art. 49 din Constituția României

Anchetă: Prin Nota nr. 1277/9.09.2015 s-a supus pre aprobare Avocatului Poporului efectuarea unei anchete la Primăria comunei Lipovăț, jud. Vaslui pentru a se verifica veridicitatea informațiilor prezentate.

Rezultat: în secțiunea anchete